

Julkaistu Helsingin Sanomien mielipidepalstalla sunnuntaina 12.5. (äitienpäivä):

Sijaissynnytyksessä pitää uskaltaa selvittää

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (r) on ilmoittanut päättävänsä tämän kevään aikana, ryhtyykö ministeriö selvittämään sijaissynnytyksjärjestelyjen mahdollisuuksia Suomessa.

Sijaissynnytykskysymys on eettisesti, sosiaalisesti ja juridisesti haastava, mutta tämä ei saa olla syy jättää asia selvittämättä. Sijaissynnytyksien yleistyminen Suomessa ja ulkomailla ei anna mahdollisuutta pistää päätään pensaaseen ja toivoa, että vaativa kysymys häviää. Yhdistyksemme saavat jatkuvasti enemmän sijaissynnytykseen liittyviä kyselyjä. Asiaa selvitellään parhaillaan myös muissa Pohjoismaissa.

Suomalaisten perheiden on tätä nykyä mahdollista olla mukana epävirallisissa sijaissynnytyksjärjestelyissä joko ulkomailla tai kotimaassa. Näissä selvityksissä toimitaan ilman lainsäädännön ja palvelu-järjestelmän tukea. Siksi on selvitettävä, olisiko luotavissa kotimainen järjestelmä, joka tarjoaisi turvallisemmat puitteet.

Ennen nykyisen hedelmöityshoitolaivan voimaantuloa Suomessa toteutettiin sijaissynnytyksiä, ja kokemukset niistä olivat hyviä.

Sijaissynnytykset ovat aina kustannuksiltaan ja järjestelyiltään suuria, eivätkä ne sen takia kosketa suurinta osaa lapsettomuudesta kärsivistä perheistä.

Perheiden tilanteet ovat hyvin moninaisia. Joillekin perheille sijaissynnytyks saattaa olla ainoa vaihtoehto saada lapsia. Näiden perheiden takia olisi kohtuullista, että asia edes selvitetään.

Enemmistö lausunnonantajista, jotka kommentoivat ministeriön sijaissynnytyksistä koskevaa muistiota, olivat sitä mieltä, että asiaa pitää selvittää. Enemmistö oli myös varovaisesti sijaissynnytyksien rajoitetun käytön kannalla. Hoitojen rajaaminen tiettyihin tarkoituksiin ja tilanteisiin on kuitenkin usean lausunnonantajan mielestä haastavaa.

Rajanvetoa tehdessä tulee kiinnittää huomiota siihen, että se tehdään asiallisilla perusteilla. Asiallisia eivät ole sellaiset perusteet, jotka vain rajoittavat hoitoja saavien määrää ilman, että rajausperuste liittyisi suoraan ongelmien vähentämiseen prosessissa.

Hoitoja voitaisiin rajata esimerkiksi diagnoosin, perhemuodon tai sukusolujen alkuperän perusteella. Tällainen rajaaminen ei millään tavalla vähennä sijaissynnytyksjärjestelyyn liittyviä eettisiä, sosiaalisia ja juridisia kysymyksiä.

Anne Lindfors

toiminnanjohtaja

Lapsettomien yhdistys Simpukka

Juha Jämsä

toiminnanjohtaja

Sateenkaariperheet

